

Передплата

на «РУСЛАНА» щомісячно:

в Австрії:

на члн рік . . . 30 мар.

на рік року . . . 10 мар.

на черв'я року . . . 5 мар.

на місяць . . . 170 мар.

За границю:

члн рік . . . 10 рублн

на рік року . . . 36 франків

на рік року . . . 8 рублн

на рік року . . . 18 франків

Подорожкою часом по 10 сот.

РУСЛАН

«Варшави ми очі і душу ми вкормили: а ле новимши милоїти і віри ле новимши,
бо руске ми серце і віра руске.» — 8 Руславожих псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що два
крім леда і рускем сьвят
о 24 год. поновити.
Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під
ч. І. п. Дембровського (Харь-
ківщини). Експедиція місцями
в Агенції Соколовського в
пасажі Гансманна.

Русланом вкормити сьлізи
наповерхне вкормити сьлізи

Редакціямі неопечатані
вільні від порук. — Оголо-
шеня звичайні приймають
ся по ціні 20 с. від стріч
к. в н. «Знакисення» 40 с.
від стріч. Поляки і про-
вади доносевя по 30 сот.
від стріч.

Хлоп і недомагання вашої народної роботи.

(+) Нераз ми вже вказували на те, що в нашій народній роботі буває спершу багато упущень, розмаху і доброї волі, однак передусім остигає се упущення, слабе сей розмах і гарні нераз почина органічної роботи народні і многонадійна нераз інституція народна занепадає і занімає. Головною причиною сих хаб і недомаганя в нашій народній роботі є недостача добре і з гори обдуманого плану роботи, недостача добре улаженої організації і розділу роботи, бо звичайно у нас все робить ся по патривіальному. Ми не хочемо користувати ся випробованими прикладами у інших культурних народів, не глядімо нагоди, щоби приглянути си і навчити ся як се або то роблять інші, не вчимо науку з довголітнього досвідчу інших народів, а здаємо ся на наш розум і починаємо проби і заходи, над котрими інші вже давно перейшли до денного порядку і обдумали значні улашненя.

Гляньмо н. пр., як то у нас засновано ся, як розвивають ся і як описана занепадають народні читальні. У інших культурних народів народна читальня є продовженням народної школи, де старше покоління, що вишло вже з шкільного віку, образує ся дальше, набирає ся потрібного для жити і ріжних заводів знаня. Читальня є тим умовим осередком, около которого розвивають ся інші інституції, як н. пр. крамнища, райфаляска, хліборобска або ремісничка спілка ітд. Коли організатори народні зуміють так повести діло, що читальня стане не лише місцем розселеня, заспокоєня ціканости але також осередком для розповсюджуваня позитивного знаня, відомостей потрібних в життю і в заводі її членів, коли она стане одним звенем великого ланцюха інституцій і спілок для матеріального подвигненя, для заводового відоскопаєня членів, тоді можна бути певним, що така читальня буде гарно розвивати ся.

Алеж у нас звичайно засновує ся читальню з великою парадною і часто лише для паради, робота в читальні обмежує ся до заспокоєня ціканости деяких членів газетними відомостями побожими, в риди годи устроїть ся хіба які вечерніці з співом і на тім кончєть. Але щоби членам подавати якісь реальні відомости, потрібні для їх заводу інформації, устроювати поучні відіччї, се хіба вильково діє ся і тому читальні занепадають або й передогом зовсім щезають.

Подібно діє ся із засновинами спілок. У нас поки що засновують райфаляска, або кредитні спілки, але й в тім напрямі робота не йде зовсім систематично, після уложеного наперед плану, а звичайно прехватком і они не мають людей, котри би знали добре, як вестити такий грошевий інтерес, з ким входить в звязи, щоби собі забезпечити кредит і стати спроможними до більших грошевих підприємств. Тут також обмежаємо ся звичайно самоуцтєм а не користуємо ся досвідом наших народів і тому нераз гарні почина опієся кінчать ся слабими нислїдами або й невдачею?

Тимто велику заслугу має «Економіст», що подає потрібні поуки нашим людям, як от в статі, котру попишає наводимо п. а. Як оживити наші читальні і спілки?

Однакше від заводової часописи, якою є Економіст маємо право вимагати, щоби не обмежуєвля ся лише вичислюваням, як попишає побачимо, що треба робити, як 1-ше, 2-ге, 3-тє ітд., але щоби були подані інформації н. пр. звідки спроваджувати щєпи, де добре жєрєло позичок на ґрунти, які то є найлучші корови, де і за кілька їх дістати можна, які то штучні навози і де їх дістати, як їх ужити ітд. ітд.

Някшє бо несправедлив наш чоловік прочтати написанє і таки не буде знає, як собі порадити

Як оживити наші читальні і спілки?

Україні не уміють ні організувати ні жити в організації. Русня вміє іти сам, не любить вийзати спілками, статутами, не любить ходити на зібраня, бо сам хоче собі бути паном. Як де в яким місці є трєх Чєхів, там певно зараз заложать спілку; будуть си вони що день сходити, радити, а у нас і по містах, де же по 500—1000 Русинів, тяжко заложити спілку а ще тяжше довести до того, аби в спілці було житє. аби сходженєсь правильно, аби була згода, аби ділали спілчними силами. Лиш на забаву або до корчми радо у нас люди сходять ся.

Наш селянин є практичним чоловіком; як не бачить протє з читальні чи спілки зарад практичної користі, як чуже о управі ріл, о засївах, о годінї худоби, о машинах а не може сего зараз вєсти в жите, то зараз каже: се для панів а не для нас, забуваючи, що 100 хлопів представляють більшу економічну силу як один пан. Чим хто з наших селян темішній, тим менше се бачить; се є і причиною, що найменше освічені наші селяни держать ся з далека від всіх на-

ших читальнєх та спілок. А прєцинь уаєсники читальнєх, спілок моглїб мати великі користи через спільне закупно всего, що їм в господарстві потрібне, позикалиб теж дешєві ціни; лєкше би їм було й о готівку й о кредит. Не оден бистрийші, очитаний господар мїгби теж вєлькєше поучити своїх товаришів сего вєлькєше тепер такого не хочуть і слухати, бо думают: він такий самий як ми, що він може нам нового сказати.

Щоб сему запобігти, требаб постаратися, щоб наші читальні і спілки давали видні і практичні користи. Требаб протє пр. 1) забезпечувати членам инвентар на виплєдок зарад; 2) давати до рук книжки і газети; 3) оглядати одно господарство по другім; замість відбувати відіччї в хатї виказувати на поли всі хіби недєни господарки та давати практичні вказівки на дальше; 4) спомогати членів в интересах, письмах, просеках; 5) спроваджувати овочєні щєпи та закладати овочєні шкєлки або підомогати в сії справі свої члєни; 6) виробити певні полієри для своїх членів по фабриках, стоваришенях і торговлях; 7) виробити здібних провідників помїж селами селянами і постаратися, щоб селяни посилля своїх дітків більше до шкїл промислово-господарських як гімназїяльних; 8) постаратися конче о своєю власну хату, щоб не бути все на ласці других; 9) вкатуєти господарям власнєє жєрєло позичок на ґрунти; 10) оперти годїяло худоби на виборі найлучших коров; 11) старатися присвоїти господарям ґрунтовоїшого розуміня науки о штучних навозах, найлучше при помочи вільних досвідчєних штїх.

Як селяни побачать, що ніхто вже тепер сам собі не вєстятривать, хочби і богатий і мудрий, то читальні наші та спілки будуть тоді не лиш єстувати але й розвиватись. Де сотки людей подостє собі руки, там більша буде сила ніж тоді, як кожидий стояти ме сам собою.

Чи прозрять?

(Допись із сїдїної Галичини).

В останних часах стрїнуля ся ми в заграницьких, нїмецьких часописках з двома статями, в яких автори инстпують з всею рішучістю против нїмецького гатвизму, примїнованого против Поляків в Познанці. Коли подємо вийми з цих статей в наші часописки, то робимо се тому, бо з них моглї би також дєчого навчити ся Поляки в Галичинї. Пе-

редомі треба сконстатувати, що посеред німецької преси нібилися сі дві часописи, оферти на Христовій науці, які осядують гакатистичну, німецьку політику та виключно її приписують постанне радикально-польського руху. На сю тему напечатала в ч. 228 «Germania» отсі замітки.

«Остачно в сих збоченях, які проясляють ся по стороні Польскія, поносить виключно і єдино в праву гакатистична політика супроти Поляків. Є се в дійсності, по фарисейски, щоби не сказати острійше, коли гакатистична преса розмазує і вишукуює кожний об'яв польського огірчення, але собі ніколи не заєддає питання, хто і що викликає се огірчення. Нам часто падало на гадку підозрінє, що деякі гакатистичні політики и а р о ч н о до дего змагають, щоби Польскія дразнити, та щоби довести їх до таких нерозважних висказів, які відтак против них можуть бути ужиті. Ми не хотіли би вірити в се підозрінє, бо єго тяжко доказати, але що таке підозрінє взагалі можливе, за се відповідають гакатисти. Останні перебрали мірку, а се викликало радикально-польскій рух».

Ще тепліше промовила за Поляками Kölnische Volkszeitung в ч. 843 Там читавмо:

«Один каменем можна багато горшків розбити. Вираді рід хоче розбити лиш польскій горнець, але при сій надії, хоть се не лежить в програмі раду, товче ся ще більше німецьких горшків. Як довго розходило ся лише о польську мову і польську школу, хлопи з «Hunsrück» пропустили сі події на сході мимо ушів. Події сі звертали ся від них за далеко, тому вони не мали про них ніякого досвідю, ніякого поняття. Бо Французи, коли ще перед соткою літ заняли були ліше побережє Рену, піднесли вправді тоді кріпко контрибуцію, але м о в у і обчарі лишили ненарушені. Але коли німецький рід, який повинен бути сторожем права і майна, починав на сході не лише заважати на непарушімстві власности, тоді нехай не дивує ся, що навіть простий селянин-господар на сході починає ридови не довіряти, і поза найхосенішими зарядженнями вітриє укриті плани і наміри. Селянин є несприштний для високопарних «національних» і політичних «осонів», він бачить лише ф а к т виласности і се є в єго очах порушенням фундаментального закону. Колич який засаду: «сила йде перед правом» і політиці кидая ся між народціком свобідно і отверто в її найбесоромности, то і сей спосіб сіє ся зерно в борозді несправедливости, готовий ся засів, з якого страшне, семикратне живови не може не настати».

Таке говорить два органи найбільшого німецького сторонництва про прусскій парламент. Так висловлюють ся здорово думачі Німці про своїх братів.

Значну часть наведених гадок можна би примінити до наших відносин в Галичині. Радикальний рух на Руси росте завдяки неанасті значного відлугу Поляків до наших національних і культурних змагань. Гакатистична, спеціально ших-

польска праса розмазує і вишукуює кожний об'яв нашого огірчення, а можна підозрінати; що робить се нарочно, щоби нерозважні наші вискази, проголошені не раз в безуцільній розпущі против нас самих ужити. Завдяки сій пресі, Поляки знають нас так мало, як не лицяло би сусідам. Про нас пише ся як про некультурне племя, що раде би жити лише наживою. І товчуть ся рускі горшки а враз з ними нащерблюють польскі, коли не в Галичині, то в Познанщині, або Росії. Чи добре воно? Ні не добре! А найгірше се, що подобно благородних гадок, які ми що йно навел: з двох німецьких органів про Поляків, ми на дармо зісьвично шукали би серед польської преси на тему Русинів. І коли за Поляками обстоють німецькі католики, п'ятуточку бачимо прусского ряду, ми серед Поляків не бачимо ані одної політичної групи, яка станула би на тім самім отвертій становищу сироти Русинів. Се сумне! Мимо воля насуває на гадку питанє — чи настане зміна, чи наші сусіди прозирять? Др.

З України.

Духовенство України і вибори до умн.

В виборах до першої і другої думи духовенство України не мало значної сили, особливо, на правобережній Україні. Там вибори рішала голоси селян. Не так діло стоїть тепер, після закону 3 червня. Хоч яє селянська і робоча курия і городска демократія зєдять отсі на виборах, ажє їх голос не поділіє курия земельних власників, коли та курия виступаєю одноставнею.

Законом 3 червня на девять українських губерній (волинську, катеринославську, київську, подльську, полтавську, старопольську, харківську, херсонську і чернігівську) покладено всього 1,150 губернських виборців, з них 611 по курии земельних власників, 250 — по волоських сходах, 24 — по робочій курии, 153 — по 1-му візду городських виборів і 112 — по 2-му. Таким способом, 611 виборців від земельних власників стоять проти 549 — всіх инших курий. Видно, що вся сила в виборах до 3 думи в курии земельних власників. З сієї курии виключено всіх селян, які належать до громад. Через се духовенство придбало значно силу в виборах на візді дрібних власників, а через те і на виборах від цілої курии земельних власників у духовенства будуть численні голоси.

Як духовенство скористуєт ся своєю силою на виборах? Воно не являєт ся силою організованою, одноцільною; духовенство сільське не знало віальних зборів, деб дійсно воно могло поднатися, виявити всієї потреби; воно не має навіть свого незалежного органа, де ділимось своїми думками. Брак організованости показує, що духовенство не зможе використати своєї сили на виборах.

Деморалізована урядовими репресіями, частина духовенства не виявляє ніякої власної ініціативи, своєї думки. Ся частина, що звикала метою життя ставити

висугу перед начальством, значинно подаєт свої голоси за вгодних начальству кандидатів. Прислужництво так вліось в житє такого духовенства, що воно готове оддати навіть свої більш глибокі інтереси, якщо само не розуміє, за тльки, щоб догодити начальству і бути на черзі нагород. З другого боку сиж частина духовенства леминчу потинне в стан панскій, в стан поміщиків. Тут заговорить дрібній особистий рахунок. Не схотєт ся втрати безлатній внаєкосту на панському полі, втрати сижєнь — другий соломи, т. д. Бюючись втратити сі дрібні вигоди, частина духовенства піде в обійми поміщиків. Короткий розум підкаже вислугуватися у начальства і заробляти децю у панства.

У більшости духовенства нема розуміння свого власного становища; воно не добачає, що тльки перемота політичної волі визволити і його з приниженого соціального становища, позбавити сьваної архирей і синоду, які що хотять, те й роблять над духовенством, Боротьба між класами, між поміщиками і робочими не тльки не викликає у більшости духовенства діяльного спочуття до пригноблених мас, а наирота, духовенство, користуючись в своєму хааїстстві праєно наймитів, наближаєт ся по своїм інтересам, симпатіям, по своїй психології до дрібних поміщиків. І у духовенства таж поміщика знемага і погорда до мужика, такеж відношенє до робочих, як до машин, які повинні покірно і безумовно робити на хаазина. Короткозорі і тупо дивять ся ся частина духовенства на соціальне житє, не може піднятися поза межі своїх повіток, конопень, сажів, не може кинути поглядом в глибину жити і побачити, що здійсненє ідеалів робочих дасть і йому незалеженє, обезпеченє, яєне житє, визволити і його з той тяжкої супереченя, в якій стоить між собою завдання ученика Христоного і домотає експлуататора і апол'юєта експлуататорів робочих рук.

Тльки невелика частина духовенства розуміє сучасне становище на Україні; та не має оно сили піднести свій голос, організуватися, стати отверто на бік робочих. Число протестантів проти сучасного беззавдя серед духовенства буде рости, бо нічим не спиняма сьваної церковного уряду буде виклякати все більш і більш незадоволенє, яке буде виявлятися зпочатку в стихійній формі, а потім мусить перейти і в організовану боротьбу. А поки що сьвідома частина духовенства буде обстоювати на виборах в думу поступових виборців. Від енергії сієї частини в значній мірі залежатиме більш поступовий склад губернських виборців по курии земельних власників.

Чи здолієт поступова частина перемогти серед духовенства чуму підляництва, бажаня вислуги, чинії, подасок панських? Чи зможе вона піддержати поступові елементи в курии? Мала надія, бо байдужна більшість духовенства занад звикала йти по приказу начальства, звикала гнути шти і тягнути в бік панських інтересів.

(З „Ради“) Володимир Братерський.

Прогноз на наступний рік.

Новинки

— Календар. В п'яти виді: руско-кат.; Харитона, Виессл.; римо-кат.; Панаїди муч. — В суботу: руско-кат.; Кіріака, Теодана; римо-кат.; Максиміліана.

— Здоров'я нашого мінарха. З Відня доносить, що в останніх двох тижнях цесарви доляга катар і кашель, мого того однак наш монарх полагаючися всі державні справи. Тепер катар уступає зовсім, а кашель ся ще легкий кашель, зади якого тяжке приходить цесарви доведи добувати. Тому за порадою лікарів ввдрочені зновиджену авдіанцію обох президентів кабинету. Так само програму прийняті іспанської пари королівської треба буде в дечім змінити. Щор не ляжить в ліжку і провадить звичайний спосіб життя.

— Отварені академічного року на львівській університетській відбуде ся звітний суботі. По боготолужену в костелі св. Николая о. 9. год відбуде ся інаугурація в університетській акад. Промовить ректор др. Дем'янович а потім проф. Стан. Закиєвський виступить від імені а. «Генеза польської народности». Вступ на університет завтра за бібліотами, які роздають недерж. за показані літватимати.

— Літературна спадщина Марія Вовчка. По смерті української письменниці Марія Вовчка остала ся дуже цінна літературна спадщина, яку розглядає тепер у Петербурзі д. В. Доманіцький. Як повідомляють ми «Ратч», серед паперів небагато з оригіналі усіх найкращих (12) оповідань, в. д. дуже незвичайних поправках в них П. Кузіна, незрозуміле оповідання «Дук» (написане 1859 року), декілька початків або недокінчених оповідань, листи з Париза (недруковані), кілька українських оповідань, написаних в останніх 2—4 роках (одно велике, писане перед самою смертю), декілька листів П. до чоловіка — Олександра Марковича (1857—1862 р.), листи до м. Кузіна, Шевченка (оден), Білозерського, Н. Макарова. Листи ці дають багато цінного матеріалу про час «Оновині і Оновина, а що найважливіше — показують ступінь за ступінем, коли і при яких умовах по писала Марія Олександрівна. Листи М. О. з 1857 року писані такою чудовою класичною мовою, що се одно моглоб свидіти про її авторство, а не чеське писане, як би не було певних інших даних, що участь Олександра Вас. (першого чоловіка) була хіба в

тому, що він поставив історичний та етнографічний матеріал для її оповідань. Тільки ще листи (Герцена, Тургенева та інші. російських письменників) дають матеріал, щоб зрозуміти, які праці були тому, що Марію Вовчку айшла з української нивы на російську. Усі нові дані д. В. Доманіцький використав для спеціальної статті, що має бути надрукованою в одній з найближчих книжок «Україна».

— Канонізація святих після Гетого. (а) В доповідній друкарниці в Німкерберзі, Замгонда Солдава, знайдено кілька, що незначних листів поета Гетого до книгарника а Бін Фромманна і его сина. Листи в змісті часто докарского в справі часописця «Kunst und Altertum». Лиш оден лист з Дордбургу, датований а дия 9' вересня 1828, а тому замітний, що Гете вмовляв Фромманна, щоб для князя Кароля Августа von Sachsen-Weimar переіти від канонізацій святих Гетого. Лист звучить дословно: «Du Vögeliborenen einen Gedanken mitzuteilen, den Sie vielleicht sich selbst gehabt haben, nehme mir die Freiheit Ich wünsche nämlich, dass der Name Karl August im Kalender mit rother Farbe bezeichnet würde. Diese einzige Art, wie wir Protestanten einen Mann canonisieren können, sollten wir nicht ausser Acht lassen. In wiefern dies thunlich und wie es einzuliken, dass die übrigen Kalender des Landes sich conformiren, habe gänzlich der Überlegung zu überlassen. Finden sie für nöthig, dass ich hierzu etwas bestricke, so geschieht es gern. Das Nühere Ihres Herrn Vaters und Ihrer Bestimmung anheimelnd. Goethe» Себ і півкаві лист поета Кн. Volkzeitung ч. 838 з 4. жовтня с. р. До якого несподіваного стану духовно впаде чоловік, котий би і найбільший гійл, живучий пова ся, католицизм Церквою, достатком доказу нам сий маленькій лист Гетого. Най собі се добре запам'ятає одна часть нашої забламученої академічної молодіжці!

— Аніма дестро. До вісника поданої нині ввєра під сям заголовком доносить, що отей подорожі: Жінка о. Кельожица, нарожа а Кочешині, вертала доміла в своїм донькам, одно 16-літню, а другю 6-літню а відвадану у свого в'їти о. С. Шпідера з Лежаніку, яка лежить 2 м'ял від Кочешинця. Гості вихали з Лежаніку смерком мимо просьби о. Шпідера, щоб зазначували у него. Кільми поганяв княїця Іл'ко Пазюк чи Базюк Коля Фіра в'їти, а Іл'к. Пазюк почав оглядати ся, потім витягнув знід сьдження револьвер і стріляв

понад княїця. Старша донька о. Кельожица сиптала его о правичу стрілу, а тоді Пазюк обверну ся і стрілю до неї. На щастя она перекинула ся, і влучена кулею в ногу випала з хвилля. В тіх хвилі Пазюк стріляв до своєї пані і подівів її в груди, а потім влучившись над нею, почав бити револьвером по голові. Думуючи, що она вже не живе, княїця ся убилаю на маленьку панночку вбив сий револьвером по голові дити, поки дитина перестала кричати. Потім стріляв до себе, але стріляв ся лише в ногу і перестераний утік. На крик мордованих прибіли люди з незалежної аспіянції і забрали ранених до дому. Коли з волею відібали кусьок дороги і спізнаючі на дорозі до Дуки малої, Пазюк почав в руки селати і сьдмат, яке в в'язниці. Сей випадок може трагічно скінчитися ся для молодшої дочкы о. Кельожица, яка лежить в агонії. Стан обох старших пань не в небезпечній.

— Огонь. Пишуть нам з Золочева: В неділю дня 6 с. м. о год ¼8 в вечер вбух в Почаїв страшний пожеар при сильнім вихрі, так що моля відірвавшись, свого добру убрали в поже. Ратушним завия ся місцевей «Соки», котрий нарватував майже всю худобу, а опісля з цілою енергією звався ся до залозняня огню і номмо, що вода була далеко, удалось ему номмо, зокзалювати а одної сторони, а «Соки» з села Скварини, вилладею від Почаїв 15 км., котрих на вид загріши прибув на ратунок, зокзалював огонь з другої сторони і трауван а тяжкою ділою 2 год і стійш, що була цілком зарожжен. З подовом треба було глядти на ратунок «Сокала» окарвового під енергічними роками начальника стату, п. Булка. Загална шкода вносить понад 30000 К, з того верне асекурція 120000 К. Згоріло 8 господарських будинків з цілим парком ажіба і панні; бідики лишався а привісним дтїм без шматка хліба. Годить ся на кінці вгадати, що на ратунок прибув «Страж огниова» а Золочева, але, як селити говорити, нево хотіли «шпритцу» спробувати, як свикав. Оден із стражників цюкнув топірем в палочку ся бьолок, а пазелник каже: не русзя, як сий типе чорнот займаю, то нічє сам собі — і з тим відхали. — Огневідць.

Оповідни.

— Репертуар укр.-руського народного театру у Львові під дирекцією Іос. Стадіна. (В саль «Лх Харузія» при ул. Бернштайна. Початок о 7. год вечером).

В четвер 10. с. м. «Вона» конкурсова драма в 4 дїях Ослопюча.

Матеріал до історії зошитів Галичан з Буковинянами.

Ч. 64.

Лист із Воробієвича до Ом. Партицького, писаний 1. XI. 1867.

(Дальше).

Дякую Вамъ за Вашъ словникъ, вінъ мені неразъ вже ставъ у пригоді, і я вашого люблюго П. Партицького, его чеська прамуваніе в его борбу зъ недобряками давно знаю. Давно вже вимъ того щирого народолобля написано у моемъ серці золотими чертами.

Міністеря просвіти вимувала мене учити Васъ гр. вос. церковної музики у Чернівцяхъ; за три неділі туде перенуся ся і тамъ Вашъ словникъ яксь бібліотиді подаруно на хосенъ нашої молодіжкі, бо я вже давно Вашъ словникъ маю.

Послано Вамъ скілька малихъ поезій, прейвїтайте Ви їхъ яко ширій братъ і авніть, якъ що не до ладу, я самаку і в'є р. 1862 лядя що по руськи відосата ся міжъ. Зъ білиною любовію я напередъ віршувавъ, азілата душа моя і троха вимъ, но теперъ — вірте мені — зъ великого горя (бо жана моя хіра) трудно яку вимъ пишу пїматя, сїя

твори наче ти худі крападі зъ змаршино, віддєної пірчани.

Бачь нязъ моїхъ другіхъ послєде до конкурет прєклопичє оповідань.

Другий разъ може щось ліпшого пришло.

а поки що пишу ся Вашимъ шпривъ братомъ Диміло Млака.

29 Оквр. (1 Новр.) 1867.

Ч. 65.

Лист із Воробієвича до Осипа Барвіньського, пис. 1. XI. 1867

Друже мій малій!

Дякую за гостиницю, ти все на мене везувешъ. Дуже ся дякую, що ти мені нині дуже несомнобравъ про той листъ, котрий твоєю редакціі редакция Праваді доручата мала. Буде во три неділі, якъ я до Васъ писавъ, тамъ і Вамъ і мій великій жалъ відкарь, котрий мюо серце гризеть, бо моя дорога жена все хора, тамъ я Васъ овидимъ, що небаромъ на мою нову посаду яко учитель гр. вос. церковної музики до Чернівцєв перенуся ся. На початку Пелєнікажъ тамъ я буду, щобъ узяти ся за діло ввоздвигнуто, що це в'є пелєнкажъ ляжить. Теперъ не маю, брате, часу і у голову шкрібунти ся.

«Нечан» оброболю я ашъ у Чернівцяхъ, пре нїмъ тра поправовати, а теперъ годі. Піділа шде ад акта бо зъ нею гарні фїаско зробивавъ, лишъ жалю дужє, що ти особу Чужинця, котра такъ добре обрїслена, неохвалївъ, «Скаду лядчу», котра тоби такъ подобалась, нозамъ борити до ружъ, до неї самъ околу маю, твою увагу добрі і твої кінцець гарній, а що найбільша, она моюму другюто подобалась.

Ти мені пишешъ, щобъ я тобі, братічку, обравъ лехю махучу лядь, се в теперъ годі мене за тяжка залуча і бігне часу немає. Милої ся, брате, якъ тобі серце каже, і якъ тобі до твоїхъ повість треба. Про сий предметъ могомъ далобась говорити, бо кожда махуча єнші своєства і черти має. Одна лишъ своєства дїти любя, убравъ, хвалїть о т. д., а сирота начебъ, до сьме не впажевала, хіба лишъ поштриватъ, дуга мїля, що сирота краша якъ она, обравъ біду, перездъ сїтмюти і отдємъ, — третя шобъ свої цілї доосагати, у оці мило свїтлїт, а нова сїч і у лощїк водї сироту утолївасъ... апускує до лощївїт, щобъ маць зогрїшила — а віткяжъ їдъ їдъ свою вїлївася і т. д.

(Дальше буде)

В суботу 12. с. м. „Жиди“ сензаційна штука в 4 дях Черкова.

В неділю 13. с. м. представлено понуду: „Ой не ходи Грязцю та на вечеряй!“ народний образ з сім'ями і танцями в 5 дях М. Старинко. Початок о 3½ по ілюдині.

В понеділок 14. с. м. новість: „Лю боші“ штука в 3 дях А. Шнейдер, розігнана: „Весіле при ліхтарях“ оперетка в 1 дїт Обенфаха. Вступив навіч Черненко.

В втору 15. с. м. (довільній бенефіційній А. Основичев): „Суета“ комедія в 4 дях Карпенка-Карого.

Галиций сойм.

Засіданє з 9. жовтня.

Початок засіданя о год. 4½. По передаю провадженій проєдлози в справі охорони пожиточних пшци і вищих зявлять для рішничества комісії краєв. господарства, сойм ухвалив утворити окремі адміністраційні громади з присилки Мазарик (к Грабова), Беревова середного (к Б. вижнього) і Підмонастирка (к Гриневол).

З черги приступлено до справи зміни соймowego регуляміну. Предложеній проєкт регуляміну дозволяє маршалковим усунути з саїл кожного невигідного посла з сойм-ові меншости. — тому оновизця розвела вчєра обструкцію.

Перший промовляв вчєра пос. Могильницький через 7 чертний година. Згаданий, що дотеряний регулямін обовязував від 42 літ, зазначає, що соймова більшости хоче его змінити зі страху перед виборчою реформою. Дальше обговорєв бесідник проєкт нового регуляміну, який робити неможливо вську опозицію в соймї. Новий регулямін має постанови, щоби опозицію не лиш зломали але зробити її впрям неможливою і несприятливою. Прощу панів — говорив бесідник — увіяти собі, чи можливо, щоби в сім, році навіть чистю польским соймї не було ніякої опозиції?

В сущности є дві часті: послідуюча і непослідуюча і вони все будуть стояти проти себе. Се вєде ся від давна і буде так дальше. Отже і в соймї навіть чистю польским мусить бути більшости і меншости. Колиж опозицію меншости зробити ся неможливою, то сойм стане в тілом репрезентативним але абсолютотичним. Відтак приступє бесідник до обговорєня подрібних постанов дотично бюджету. Комісія бюджетова має після нового регуляміну за 4 неділі завадити бюджет, постановою прямо сьміжна, бо сойм мало коли 4 тижні радять. Опісля коли вже буде зладжений, має сойм в протягу 5 ох днів на засіданні триваючих по 5 годинах перевести генеральну дебатю. Са постаново є хлиба з огляду на проєктований зміну закона виборчого. Говорить са, що до нової палати має увійти аж 210 членів, увійдуть до соймї нові партії, кожда скоче зазначити своє становище, а суртоти того насуває ся ся самохїт питанє, чи се можливо в тім визначений час? Так відомо річ, що генеральна дебата бюджетова се одинако нагода, де можна висказати, що кому лежить на серци, ємої жаданя і витикнути чужі хлиби. Коли отже тут посла обмежує са, то і то традицією прийняте право стає ілюзоричне. Потім просторо обговорєвав пос. Могильницький дисциплінарні постанови регуляміну проти посла.

По нім забрав слово пос. Сколишевський (людовець) і промовляв без перерви до год. шв до 6 вєчером, покріплюючи, що хвиля волюю, а потім чорною каюкою, якої доносили ємо товариші. Тимчасом правляч, лишивши кількох своїх на сторожі, пішла на на обід а маршалок кавав собі привести по луденку з буфету.

По промові п. Сколишевского маршалок відложив продовженє засіданя на 8. год. вєчером.

На вєсїрній засіданю перший промовляв пос. Олесницький. Бєсідник переходить історію галицького соймї і докazuje, що в нім ніколи не було потреба так оторогу регулямін. В порівнаню з соймними регуляміними інших країв новий регулямін є найбільшійший. Пощо заводити такі привиси, які викладєне буде з палати, коли себє мабуть ніколи не буде потреба? Пощо грозити соймїво натиском, які малі дитини? Одинокю цілюю предложеного регуляміну є охорона більшости, для якої політичним покляком є свєя перєд правом. Бє більшости, але меншости потребує охорони. Бєсідник порівнує проєктований регулямін в найновійший регулямін чеським моравским і крївським та виказує, що там найвищою карою є відобранє голосу, коли в проєктованім регулямінї грозить ся викладєнем посла в саїл.

Дальше бесідник жадє, аби регуляміню забезпечено права руською мови в соймї, щоби ґрунтовним язиком соймї був язык польський і руський, аби маршалок на питаня руських послаів відповідав по руськи, аби Руським улавоваю голосу по руськи, та аби сирваздавє, єсли є Руським, промовляв по руськи. Бєсідник виказує са до палати, аби ті жадє угадали і ставити внесенє, аби над проєктованім регуляміню перейти до дневного порядку, а єсли би то внесенє ушло, аби той проєкт відослано до комісії, яка мала би єго предложити разом з проєктом виборчої реформи. (Олеаски руських послаів).

По дальшій промові пос. Урбанського буди записані до голосу послї о. Богачевський і Галюбський, але перший зрік ся голосу а другий зложив заяву, що лівича є за зміною соймного регуляміну, але хоче, аби его ухвалєно разом з виборчою реформою, тому буде голосувати в 3-ім читаню проти регуляміну. По короткій промові сирваздавця пос. Лисковського маршалок замкнув засіданє о год. 9½, вєчером і назначив слїдуюче на ніч о 10. год.

Телеграмм

з дня 11. жовтня.

Будапешт. Хорватско-сербска коаліція мала вчєра наряду, на який радшла над політичним положенєм і будучим становишком послаів Нікої войводи не переведено. Порішено, аби послї вели дальшу опозицію проти теперішнього правительствє. Хорватські послї запротєстували проти твердженя, що они дали пречтуну до зміни регуляміну. Потім обговорєвано справу австро-торгуючої та і твердженя, що она не є користи. Ухвалєно виждати, єли становиче що до угодя займуть дальматинські послї в державній раї.

Вїм. Ствердженю ту 10 випадків холєри.

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готель, ресторація і кавария — при ул. Свєтської і Коєшчина в Львові.

Прийшли дня 9. жовтня: Анд. Врандєн з Тарова, Пав. Шкєрєно з Ярославя, Ів. Кравєць з Угорця, Од. Мєщєра з Угорщиня, Вас. Скобєленський з Присїв, Сильв. Карпачицький з Фьарьова, о. Вол. Кєльма з Гвазди, о. Павло Круєцький з жєнїю а Лїмчи, Вас. Сидєльняк з Томашовиць, Млх. Горує з Незнанова, Вас. Фєцьк з Угорщиня, Ст. Литовська з Ходорова, Гєлєт Комерєк з Пєльнова, Йос. Тривльовський з Будилова, Млх. Куциєн і Ів. Мєщєра з Угорщиня.

Colosseum

в пасажї Германів

при ул. Соляній у Львові.

Нова сензаційна програма.

від 1. до 15. жовтня 1907.

Щоденно о год. 8. вєчєрє представляє. В неділю і свята 9. представляє о 4. год. по пол. і о 8. год. вєчером. Шо пїтницю High-Life представляє. Білєта вчасніше можна набути в конторі Пєльнова при ул. Кароля Людєвїка ч. 5.

Тривкий і певний зарібок від 20 до 30 К тижнево

Може мати кожний хто буде працювати на опантованій „двигі“ машині „Славя“

Ані вій ані чєл не можуть бути на перєсвіді.

Гї іллєнен не має жадного значєня.

Кладєте ниучєне даром.

На бажанє пославємо учителька до дому.

Вибачєні праці приймаємо до дальшої відпродєлєнки.

Перше гєлєвє підпрєвєство домашніх робіт поновчюючих на довгих машинах до плєтєня

А т в а л с к а

Зарєєстрованє торгівельно-промислєвє Львова, ул. Кохановського ч. 39—34.

Не кудїтеє кулєстїх машин, оїє без вєрстєстї!

Жадєте проєктєстї. (18—?)

Товариство взаїмних обезпечєнь

„Дністер“

у Львові, при улиці Руській ч. 20 (дїм власний).

Львівське обезпечєня будучєї, вєсєх річок домашнєх і пос-одєстєх зїба і пшци на сучасній мєлі заподїих вєсєх покєр. Опісля перший малє, а к рїєстї для погорювших вєсєх.

Щобї авєдієти і виплачує „Дністер“ в найбільшоєму скорєстєню. При оїєній швїд бурєлюєтє авєрєстє „Дністер“ ємоує пєсєнє члєнєв. Дотєряє виплати „Дністер“ 13.747 відшєдовує в сумї сїм і пів мїльїона корєнєв.

Єсли по оїєнійшєм році авєрєстє са члєном. Авєрєстє за р. 1906 дєтєкує обезпечєні члєни по 10 сот. за кождоу корєню авєрєстє рїєчєї премїє.

Єсли вєрєстє у Львові і в Чернівцєх, Кєсє є опантованє у Львові, і т. д. приймаєтє послєдє „Дністер“ при улавованю покєчєв.

Життєє обезпечєня приїмає „Дністер“ для Крївського Товариства, а проваїно вїм такїх обезпечєнь вєдєтє „Дністер“ на добродїїє члєв.

Послєноє до обезпечєнь вєдєтє Дїєрєкція або агєнтє.

Агєнтє „Дністер“ вєходєтє са в кождїє мїєстє і в мнєгєх мїєстєх; там, де єще не проєктє випаїтї агєнтє „Дністер“, моуєтє пєсєнє мнєгєх мїєстєх стартєти са у відїєнє агєнтєв.

До тепєр дїєтєні агєнтє 989.870 К прєвїєтє.

Фонд Товариства 3112 1908

резєрви премїє	К 546.18 20
на авєрєстє	50.110 —
на рієшєноє кулєтє	29.826 35
резєрви спеціальної	31.049 73
ємоїєтє урядовїє	18.510 21
вїпїї фонду авєрєстє	25.000 —

Єсємє! асєкурєтє са вїд швїдї огнєвї!

Житки можна набувати в „Соляній Базарі“ у Львові і у всїх торгівлях в краю.

Вєїлякї

КУПОНН

вїл осєбвїтї цїнї пєпєрї

виплачує без потрєчєня провїзї або копїтєв

Контора вїмїє п. к. упр. гєл. агєц

БАНКУ

Гїпотєчного